

Euroopa Andmekaitseinspektori arvamuse kokkuvõte, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu määrus, millega asutatakse Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus

(Arvamuse täistekst (inglise, prantsuse ja saksa keeles) on Euroopa andmekaitseinspektori veebilehel <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 100/06)

1. Sissejuhatus

1.1. Konsulteerimine Euroopa andmekaitseinspektoriga

1. 19. septembril 2012 võttis komisjon vastu ettepaneku võtta vastu määrus, millega asutatakse Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus ⁽¹⁾ (edaspidi „ettepanek“).

2. Euroopa andmekaitseinspektoril oli enne ettepaneku vastuvõtmist võimalus esitada mitteametlikke märkusi. Euroopa andmekaitseinspektoril on hea meel selle üle, et komisjon konsulteeris temaga ka ametlikult pärast ettepaneku vastuvõtmist ning et käesolevale arvamusele on viidatud ettepaneku preambulis.

1.2. Ettepaneku eesmärgid ja reguleerimisala

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 214 lõikele 5 nähakse ettepanekuga ette Euroopa vabatahtlikku humanitaarabikorpusi käsitlevad eeskirjad ja menetlused ⁽²⁾.

4. Ettepaneku kohaselt lähetatakse väljaõppe saanud vabatahtlikke nn ELi humanitaarabi vabatahtlikena osalema humanitaarabi projektides üle maailma. ELi humanitaarabi vabatahtlikud valivad välja ja lähetavad sertifitseeritud humanitaarabiorganisatsioonid, järgides humanitaarabi vabatahtlike juhtimist käsitlevaid Euroopa norme. Nii kõnealused normid kui ka sertifitseerimismenetluse töötab välja komisjon. Samuti on ette nähtud, et komisjon tagab rahastamise ja loob Euroopa koolitusprogrammi, kõiki väljaõppe saanud vabatahtlike hõlmava keskregistri ning samuti IT-võrgustiku, mille kaudu vabatahtlikud saavad suhelda enne ja pärast lähetamist ning selle jooksul.

1.3. Seotus andmekaitsega ning arvamuse eesmärgid ja põhiteemad

5. Kuigi isikuandmete töötlemine ei ole ettepaneku põhieesmärk, on see ettepaneku alusel siiski vajalik. Asjaomased andmed hõlmavad ELi humanitaarabi vabatahtlike registrisse kantud vabatahtlike isikuandmeid (artikkel 13), aga ka (vabatahtlike või kolmandate isikute) isikuandmeid, mis võidakse panna üles IT-võrgustikku nendevaheliseks elektrooniliseks suhtlemiseks (artikkel 16). Isikuandmete töötlemine on vajalik ka seoses sertifitseeritud humanitaarabiorganisatsioonide korraldatava kandidaatide valikumenetluse, samuti nende edasise juhtimisega, mille suhtes tuleb artikli 9 kohaselt kehtestada normid.

6. Kõnealuste töötlemistoimingutega nõutakse piisavaid andmekaitsemeetmeid. Nimetatud kaitsemeetmete praktilist rakendamist võiks ja peaks veelgi arendama artikli 9 alusel kehtestatavates normides ning andmekaitsealastes põhimõtetes, mille peaksid välja töötama komisjon ja sertifitseeritud humanitaarabiorganisatsioonid.

7. Artiklite 9 ja 25 kohaselt võtab komisjon vastu delegeeritud õigusaktid, et kehtestada normid seoses vabatahtlike kandidaatide kindlakstegemise, väljavalimise ja ettevalmistamise, samuti nende järgneva juhtimise ja lähetamisega. Euroopa andmekaitseinspektor soovib kasutada kõnealuseid norme eeskätt selleks, et aidata tagada andmekaitsealaste sätete nõuetekohane arvessevõtmine vabatahtlike valikumenetluses, registreerimisel ja lähetamisel, ning et sertifitseeritud humanitaarabi organisatsioonid üle Euroopa järgiksid selles küsimuses järjepidevat lähenemisviisi.

8. Sellegipoolest tuleks juba kavandatud määruses endas sätestada teatavad olulised elemendid, mis käsitlevad asjakohaste andmekaitsemeetmete kohaldamist. Kõnealuste oluliste elementide täpsustamiseks on arvamuse 2. jaos esitatud soovitusel seoses ettepaneku artiklitega 13 ja 16.

⁽¹⁾ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus – ELi humanitaarabi vabatahtlikud (EU Aid Volunteers), COM(2012) 514 (final).

⁽²⁾ Vt ka http://ec.europa.eu/echo/eauidvolunteers/index_en.htm

9. Arvamuse 3. jaos on omakorda kutsutud üles pidama ettepaneku artiklite 9 ja 25 kohaste normide väljatöötamisel nõu Euroopa andmekaitseinspektoriga. Ühtlasi on 3. jaos juhitud tähelepanu mõnele andmekaitsealasele küsimusele, mida tuleks normide väljatöötamisel arvesse võtta, aga ka praktilisele tasandile kavandatud määruse rakendamisel.

4. Järeldused

34. Euroopa andmekaitseinspektor soovib lisada ettepaneku mõnda sisulisse sättesse viite kohaldatavatele andmekaitsealastele õigusaktidele.

35. Euroopa andmekaitseinspektor teeb ettepaneku esitada tekstis täiendavalt järgmised selgitused:

- õiguskindluse tagamiseks tuleks artiklis 13 täpsustada registri eesmärke, sellesse kantavate andmete kategooriaid ning neid üksusi, kes võivad registrit kasutada;
- samuti tuleks artiklis 13 selgelt kindlaks määrata, et komisjon ja kasutusõigust omavad organisatsioonid on eraldi kontrolli omavad üksused;
- nii artiklis 13 kui ka 16 tuleks nõuda andmekaitsepõhimõtete vastuvõtmist vastavalt registri ja võrgustiku jaoks.

36. Peale selle soovib Euroopa andmekaitseinspektor komisjonil konsulteerida Euroopa andmekaitseinspektoriga enne igasuguste artikli 25 kohaste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist, mis võivad mõjutada isikuandmete töötlemist ja eelkõige artikli 9 alusel vastuvõetavaid norme. Kõnealuste normide puhul peaks olema nõutav, et vabatahtlike valikumenetluse ning nende juhtimise ja lähetamise eest vastutavad organisatsioonid võtavad vastu asjakohased andmekaitsepõhimõtted. See võib hõlmata kogutavate andmekategooriate ühtlustamist ning selle tagajärjel võidakse kehtestada üle terve Euroopa kasutatav taotluste tüüpvorm.

Brüssel, 23. november 2012

Euroopa andmekaitseinspektori asetäitja
Giovanni BUTTARELLI
